

FERENCES · VILÁGMISSZIÓK:

**A · KERESZTÉNY
KINA ·
VÉRES · NAPJAI**

ÖSSZEÁLLITOTTA:

P. LUKÁCS · PELBÁRT · O. F. M.

50 fillér

MÁRTON · L.

33 · SZ.

MIT AKARUNK?

A legszentebb krisztusi feladatot: a Missziós Gondolatot mindenfelé terjeszteni! Ott akarunk lenni mindenhol, hogy olvassanak bennünket és felfigyeljenek ránk! — Meg akarjuk ismertetni a legszélesebb néprétegekkel a legősibb missziós Rend, a Ferences Rend misszióinak Multját és Jelenét! A Mult vértőlázott talaján járnak a Jelen hőislelkű apostolai szerte a világon! — E Füzet-sorozat minden betűje, sora, száma; a népszerű leírások és személyes élmények, a csinos kiállítás és olcsó ár ezt a Célt akarja szolgálni! **TESTVÉR!** Olvass és ajánlj bennünket másoknak is! Apostola leszel Krisztusnak, az örök Misszionáriusnak!

1. sz.: **A kínai nő.** (A bölcsőtől a sírig.)
2. sz.: **Kolibrik, papagályok, vampírok.**
3. sz.: **Asako.** (Egy japán kisleány története).
4. sz.: **Kui Lan.** Keleti asszonyors.
5. sz.: **Róma.** P. Schrotty Pál OFM.
6. sz.: **A kis José szeme.** P. Schrotty Pál OFM.
7. sz.: **Magyar ferencesek Kína felé. (I.)**
8. sz.: **Villanó fények az őserdő mélyén.**
9. sz.: **Szovjet csillag Kína fölött.**
10. sz.: **Vadvirágok a kínai ugaron.** M. Bernárda.
11. sz.: **Hősi harcok Kína földjén.** P. Lombos L.
12. sz.: **Csu Klári levelei.**
13. sz.: **A kínai nyomor poklában.** P. Gábris G.
14. sz.: **Magyar ferencesek Kína felé. (II.)**
15. sz.: **Pogány istenek árnyékában.** P. Lombos L.
- 16—17. sz.: **Égő magyar áldozat Kína oltárán.**
18. sz.: **Hét bíborrafestett lilium.**
19. sz.: **Magyar nővérek Ázsia szívében.**
20. sz.: **A kis José szíve.** P. Schrotty Pál OFM
21. sz.: **Mosolygó-könnyes történetek Kínából.**
- 22—23. sz.: **Tavaszi Alkony.** P. Anasztáz OFM.
24. sz.: **Indiánvér.** P. Nagymányoky G. OFM.
25. sz.: **José Krisztus nyomdokain.** P. Schrotty P.
26. sz.: **Lángoló szívek Kína fölött.** M. Juvencia.

(Folytatása a III. oldalon.)

Ferences Világmissziók

FERENCES VILÁGMISSZIÓK
BESZÁMOLÓK ÉS ELBESZÉLÉSEK

Szerkeszti:

P. NAGYMÁNYOKY GILBERT O. F. M.

MAGYAR FERENCES
KÖNYVTÁR

01100513

Harmincharmadik szám:

A KERESZTÉNY KÍNA VÉRES NAPJAI

A keresztény Kína véres napjai

Összeállította :

P. Lukács Pelbárt ofm.

1—10.000

Kiadja:

FERENCES MISSZIÓK ORSZ. ÜGYVIVŐSÉGE
Budapest, II., Pasaréti-út 137.

Nihil obstat. P. Leopoldus Szabó O. F. M. censor Provinciae.
Nr. 739/1944. Imprimatur. Budapestini, 19. Apr. 1944. P. Paulus
Schrotty ofm. Minister Provincialis. — Nihil obstat. P. Raymun-
dus Kováts censor dioecesanus. Imprimatur. Nr. 2373/1944. Vacii,
die 27-a mensis Aprilis anno 1944. † Josephus Episcopus.

Kiadásért felel: P. Károlyi Bernát ofm., Budapest.

Kapisztrán-Nyomda, Vác Felelős ügyvezető: Lőrincz János

A MA VÉRTANÚI.

Az 1900. év a kereszténységnek Kínában valóban a Vértanuság korszaka volt.

Még emlékezetünkben él az Európába küldött kábeles táviratok döbbenetes ismeretesei, majd a tűzvészekről, mézárításokról, gyilkolásokról küldött levelek. Sokat csak a képzelet szült, soknak azonban alapja is van. A sok zavaros képzeleti szülemény között azonban a legtöbbje valóság, ami érthető is épen, mert valós eseménynél, egyéni vélemények mindig előfordulnak.

De a zavaros elemeket a rend és a történeti célzatosság később kitisztította. Ebből kitűnt, hogy a kiöntött vér nem volt annyi, mint először gondoltuk. És ha nem is folyásokban, de legalább is patakokban ömlött a kiöntött vér. Az áldozatok száma csekély, de nagy számban voltak olyanok, kik túléltek a kínzatosokat. Ezeknek kelt védelmére a vallás és a társadalom mindenütt szerte a hatalmas Birodalomban.

Mikor az igazság s a nyugalom visszatért, maguk a hóhérok kezdték tisztelni áldozataikat. Csodálták lelkierejüket s ha másért nem, érdekesség szempontjából gyűjtötték össze mindazt, ami ezeknek az áldozatoknak a megdicsőüléséhez szükséges volt.

SCIAUSI ELSŐ VÉRTANÚI.

1900. július kilencedike. Az Égi Béke Ut-cájának börtönében ott van már két püspök: Grassi Gergely és Fogolla Ferenc; két pap: P. Illés és P. Teodorik; egy testvér: András testvér, hét Ferences Mária Missziósnővér néhány árva kislánnyal, öt kispap, valamint kilenc szolgáló.

Ezen a napon szerte a városban hirdette Yousien, az alkirály megbízottja, hogy bántódása nem esik senkinek. Mégis mint valami zsarnok szolgálkával, boxerekkel és banditákkal vetette körül magát és elhatározta, hogy titokban lemészároltatja az egész telepet. Azért titokban, mert a nép többsége szerette sokszorosan tapasztalt jótevőit, a missziós atyákat.

Mindazonáltal a testvérek szelíd derűvel ülték körül az asztalt, hogy utolsó szeretetlakomájukon lehessenek együtt úgy, mint régen Róma vértanúi.

Igen érdekesen írja le nekünk az egészet egy szemtanú:

„Július 9-én reggel, miután elmondtam szentmisémet, szegényes reggelimet elköltöttem, öregasszonynak öltöztem, hogy meglátogassam testvéreimet a börtönben. Mikor Grassi püspök meglátott, vidáman kiáltott föl: „Óh, Isten hozta, Antal Atya!“ Majd kikérdezett a városban hallható hírek felől. Elmondottam neki, hogy egyesek szerint még ma meggyilkolják az európaiakat, mások szerint visszaküldik őket Európába. Mire Grassi püspök így felelt: „Bármi történjék, legyen meg Isten akarata!...“

Elbeszélgettünk kedvesen és testvériesen fél tizenegyig s már épen el akartam távozni,

de Teodorik Atya visszatartott: „Ebédeljen velünk Antal Atya. Kitudja, talán utoljára ebédelhetünk együtt itt lenn a földön.“ A Püspök Atya beleegyezett s én maradtam.

Július 9-e a ferences gorkumi vértanúk ünnepe, akik között van Szent Teodorik is, Teodorik Atya védőszentje s épen azért, amennyire lehetett, ünnepélyesebben díszítették föl az asztalt. Miután elhelyezkedtünk az asztalnál, poharainkat kezünkbe vettük és éljeneztünk: „Éljen Szent Teodorik, éljen Páter Teodorik!“ Én még hozzátettem: „Ma van Teodorik Atyánk Védőszentjének Ünnepe. Ki tudja, jövőre nem ünnepeljük-e az ő ünnepét is!“

Mire P. Teodorik mosolyogva felelte: „Reméljük a legjobbakat!“

Ezután Grassi áldását kértem és elhagytam a börtönt.“

* * *

Ebéd után mindenki cellájába ment, hogy munkájához lásson. A börtönben ugyanis meglehetősen szabadságot biztosítottak nekik, csupán csak kimozdulniok nem lehetett.

Künn, az „Égi Béke“ utcájában ment minden a maga megszokott útján. Járókelők, naplópók tereferéje s a katonák lépteinek döngése hallatszott be a börtönbe. Néha a börtönbe zártak felé félelmetes üvöltések is behallatszottak: „európai ördögök, halálra velük!“ Délután négy órakor a börtön udvarán puskadörrenés és ördögi üvöltözés hallatszott.

Yousien páncélba öltözve, néhány katonájával megérkezett a börtön udvarába, ahol már ott voltak az előörsök. Rettenetes robaj

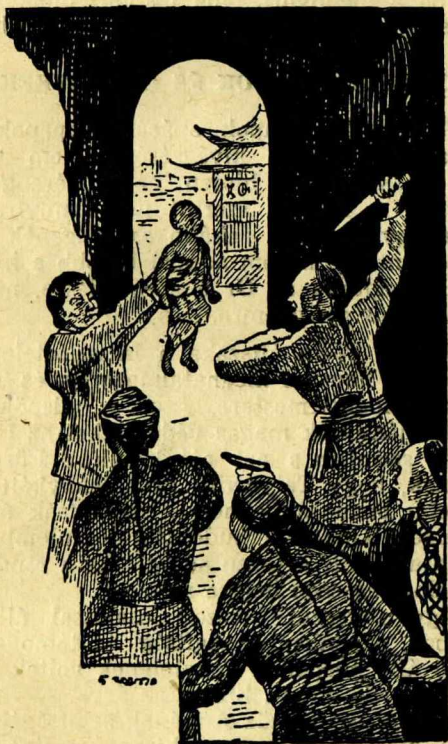
s egyszerre berobbant a börtön belső ajtaja is, amelyen keresztül eszeveszetten tódultak be ezek az ördögi banditák.

Benn azután csodálatos kép tárult a vadállatok elé. Az egész kis csapat a főpásztor, Grassi Püspök Atya előtt térdelt, aki fölemelt kézzel is megindult hangon adta meg báránycáinak az utolsó föloldozást. Ez az imádkozó nyáj úgy festett, mint a buddhista képeken a szentek serege a mennyországban, egy pillanatra megdöbbenetette ezeknek a hóhéroknak vadállati dühét. De csak egy pillanatra. Mert a másik pillanatban magukhoz térve, mint a kutyákat vonszolták ki az Égi Béke Utcájának végére, ahol a vad zsarnok, Yousien ítélőszéke állott.

Erről az eseményről is van egy szemtanúnk, aki csodálatos áhítattal mondotta el a vértanúk életének utolsó pillanatait.

„Július 9-ének délutánján volt, amikor a kiáltozást hallottuk. Megrémülve rohantunk a Nővérekhez, akik a legkisebb árvákat karjukban tartották, majd a Püspökhöz siettünk, akik a breviáriumot végezték. Ekkor már láttuk a boxerek pisztolyainak föl-föllobbanó fényét is s láttuk őket kezükben a karddal hadonászni. „Öljük meg, öljük meg őket“ — kiáltozták. A katonák megrohanták a püspököket, az atyákat s a nővéreket, akiket hajuknál fogva vonszoltak s szüntelenül kiáltozták: „európai ördögök“ s még azt is: „Kiao t'on“, azaz: a babonák vezérei. Így odavonszolták őket Yousien elé. Először a két püspököt, Grassit és Fogollát fejezték le, majd az atyákat, a nővéreket, a kispapokat s végül a szolgálakat. Grassi püspök elvezítette az egyik cipőjét, az egyik Nővér pe-

dig a fátyolát. Mindkettőt fölvettem, de az egyik katona rögtön elvette tőlem. Minket árva leányokat szintén kivonszoltak s ott künn néhány puskaütés után elvesztettük eszméletünket. Ez mentett meg minket, hogy gyöngék voltunk. Mert mikor véresen láttak

„Öljük meg őket!”

minket, otthagytak és nem bántottak a Püspökök, atyák és nővérek után.“

* * *

Mindez villámgyorsan történt. Yousien maga ölte meg a két püspököt saját törével. S rövid félórán belül huszonhat vértanú lépett be a mennyországba testvéri ölekezésben s győzelmi himnuszok éneklése közben.

HŐSIES ASSZONYOK ÉS GYERMEKEK.

A püspökök, papok, apácák, kispapok és szolgák Taiyuenfui kivégzésénél nem volt jelen a kínai nő, hiszen ez a vérengzés, Yousien, a zsarnok szerint nem annyira a kereszténység, mint inkább az idegenek ellen történt. De három nappal később a kínai nőt is meghívta az Úr a szenvedésre, majd a diadalmas győzelemre.

Június 27-én éjtszaka a Misszióstelepen megjelent Yousien meghatalmazottja és Taiyuenfu alpolgármestere. Ezek a püspököknek felajánlották magas védelmüket az Egyházzal szemben s azt ajánlották a Püspök Atyának, hogy Taiyuenfu árva leánykáit — nagyobb biztonság címén — szállítsák át a San-mien Kin nevű buddhista templomba s maradjanak ott egészen addig, míg a rend és nyugalom egészen helyre nem áll.

Egy ravaszul kieszelt csalással álltak szemben. Azonban a segítség és támogatás nélkül álló püspökök kénytelenek voltak beleegyezni, de erősen bíztak az árva gyermek Édesanyjának, a Szűz Anyának segítségében.

A hirtelen áthelyezés híre — amint azt előre gondolta a Püspök Atya — igen megrémítette és levverte az egész árvaházat. Kicsi-

nyek és nagyok tudták, hogy a Ferences Mária Missziónáriusnővérek úgy szeretik őket, mintha édesanyjuk lennének s egy szívvel-lélekkel tiltakoztak az ellen, hogy őket édesanyjuktól elszakítsák és pogány templomba vigyék. Csak a halál választhatja el őket egymástól! Bizony, a Nővérek szemébe is könny

„Inkább meghalunk!”

szökött ekkora szeretet láttán. De a rendelet nem tűrt halasztást.

Egy későbbi vértanú — Teodorik Atya, az Igazgatójuk —, igyekezett megnyugtatóni a kicsinyeket. Bölcs tanácsokat adott nekik, amikre kétszáz csilingelő, ezüstös hang volt a válasz: „*Inkább meghalunk, minthogy hitünket megtagadjuk!*“

Június 28-án délután — amint egy életbenmaradt kis árva elmondja — eljött hozzánk egy nagy Mandarin. Mindnyájan térdre estünk előtte és védelmét kértük. A Mandarin kérésére Teodorik Atya magára öltötte a miseruhát, mire a Mandarin megígérte, hogy rajtunk lesz a szeme. Ezután elment. De néhány perccel később szekerek zörgését hallottuk. Tudtuk, hogy értünk jönnek. Mindnyájan zokogásba törtünk ki és megtagadtuk az engedelmességet. A katonák azonban erőszakkal *egyenként megragadtak bennünket*, kezdve a legkisebbeken, akik a Nővérek után siránkoztak s őket hívták segítségül. Hiába minden, a Nővérek nem tudtak segíteni rajtunk!“

Mint láttuk, a kis árvák és a bennszülött Nővérek börtöne egy öreg buddhista pagoda, imaház lett. Ez az imaház tele volt poros ol-tárokkal és bálványszörnyetegekkel, egyik iszonyatosabb és félelmesebb, mint a másik. Mindennap jött egyik Mandarin a másik után katonáinak kíséretében s elmondották ugyanazt, amit már elsőnap megtudtak. Természetesen mnidíg szóba hozták, hogy az Alkirály nevében kéri és parancsolják, hogy tagadjuk meg hitünket, mert az Alkirály parancsának nem teljesítése esetén vaskezű és kegyetlen lesz. Még a templom őre is, egy öreg

bonc (buddhista pap), talán Yousien ösztönzésére megkísérelte, hogy a bálványok valamelyike elé térdeltesse a kicsinyeket, de hiábavaló fáradozásának csak ünnepélyes megvetés lett az eredménye.

A bebörtönzött leányok közt volt két nevelő is, akik lángoló buzgalmukkal és eré-

Egyenkint megragadtak bennünket.

nyességükkel kitűntek a többiek közül: a hetvenéves Anna Tcen és a 42 éves Li Franciska. Ők voltak az ellenállás lelke s ők buzdították vértanúságra a kis csapatot. Anna beszélt nekik a Paradicsom boldogságáról, a kínzás rövidségéről s a Krisztusért halni tudás fönségességéről.

Ugyancsak Anna oktatta ki őket, miként feleljenek a Mandarinoknak, míg Franciska, mikor meghallotta, hogy jönnek a Mandarinok, maga köré gyűjtötte a kicsinyeket s együtt énekelték a Szűz Anya litániáját.

Yousiennek minderről tudomása volt; majd megőrült a dühtől, és július 12-én — a püspökök meggyilkolása után három nappal — elküldte a börtönbe kíséretének legállatiasabb és legvadabb emberét, aki megkérdezte az áldozatokat, hajlandók-e az Alkirály parancsának engedelmeskedni és hitüket megtagadni. „Nem!“ — kiáltottak föl egyszerre. „Rendben van, majd akkor kínzásokkal kényszerítelek rá benneteket. Akik itt először beszéltek, kössétek ki őket! — parancsolta a katonáknak. Ekkor a katonák az árvák kezét hátrakötötték és kötélnek *kezüknél fogva a gerendára húzták föl őket, élükön az öreg Annával*. Mivel nem volt hely, Franciska megkötözve a földön maradt. Az embertelen kínzás alatt csak könyörgés és imádságos suttogás hallatszott, pedig kiverte őket a halálos veríték is. De még hallatszott valami: Anna állhatatosságra buzdító szava, mígcsak el nem ájult s leeresztették a földre. Mintha csak halott lett volna, úgy meggyötörte ez a szenvedés. Mikor ismét magához tért, vizet kért. Erre egy katona adott neki egy csésze vizet, azonban a vízbe a bálványok előtt égő

tűz hamujából kevert bele. Mikor Anna ezt látta, méltatlankodva öntötte ki a vizet a földre.

A Mandarinok szégyenkezve vitték az Alkirályhoz az árvák kitartásának hírért. Elmondották neki azt is, hogy a két öreg nevelő, Anna és Franciska buzdítja őket.

Kezüknél fogva a gerendára húzták fel őket.

Kettejük felé fordult most az állati zsarnok minden dühe. Maga elé vezettette őket — mivel Anna tehetetlen volt a kínzás miatt, ágyon hozták eléje: „Ti vagytok hát azok, akik megbolondítjátok azokat a kicsinyeket és arra ösztönzitek, hogy inkább meggyilkoltassák magukat, semmint nekem engedelmességedjenek?” — üvöltötte tajtékozós dühvel. „Nem vagyok-e én a ti alkirályotok? Válaszatok: vagy a hittagadást, vagy a halált!”

„Inkább ez utóbbit választjuk” — felelte nyugodtan Franciska.

A két nevelőnő a feszületet viselte a nyakában. Egy katona letépte nyakukról és a földredobta, majd egy kővel kezdte darabokra törni.

A két nevelőnő, aki mit se adott a fenyegetésekre, erre a barbárságra hangos zokogásban tört ki. A zsarnok ordított: „No mi az, még egyiketeket sem bántották... Végül is, hajlandók vagytok az engedelmességre, vagy sem?”

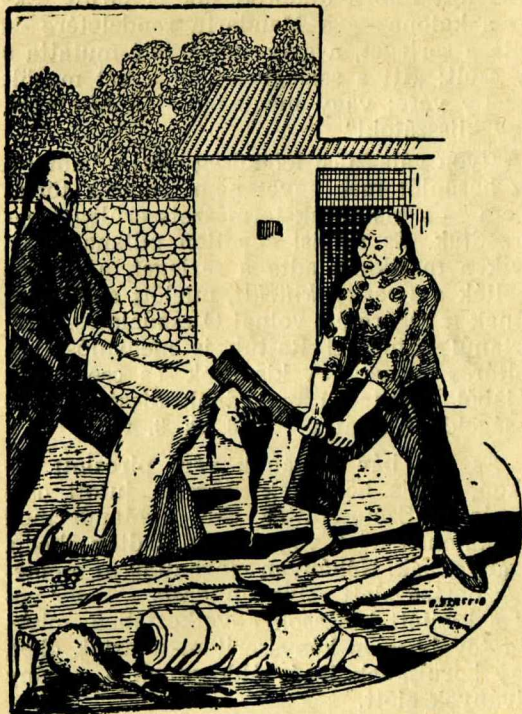
„Ha az engedelmességet a hitetlenségen keresztül akarod kicsikarni, fölösleges a további faggatás: mi sohasem engedelmességedünk neked!”

Az alkirály intett a katonáknak, mire amazok vadul megragadták a két áldozatot s a nyílt utcára cibálták őket és egy rozsdás szablyával először a karjukat, majd lábukat kaszabolták le, végül is *nyakukat* szegték. Közben egy katona vérüket összegyűjtötte egy serlegbe, amely drágagyöngyként permetezett szét — mint a hivatalos jegyzőkönyv mondja. Egy pogány Mandarin, aki a vértanúk halálánál jelen volt, elmondta a kis árváknak, hogy úgy látta, mintha a vértanúk

testét két fényes golyó hagyta volna el és lassankint az ég felé emelkedett.

* * *

Miután meggyilkolta a támaszt és a vezetőket, Yousien azt hitte, most már könnyen rendeleteinek a megtartására kényszerítheti

Rozsdás szablyával levágták fejüket.

2 A keresztény Kína véres napjai

a többieket. Egyik alattvalója ördögi kárörömmel vitte meg a halálhírt a kicsinyeknek, míg mögötte egy másik katona a véreltelt titokzatos kelyhet tartotta. Hiába szólították föl őket ismét a hitetlenségre. Most már századszor talán, de ismét méltatlankodva utasították vissza az aljas parancsot, s ehhez a méltatlankodáshoz most még a gyalázatos tett fölötti undorodásuk is járult. Ekkor a katona — a Mandarin rendeletére — fogta a serleget, a gyermekek felé mutatta s így szólt: „Itt a serlegben van a két megölt asszony vére; vagy megtagadjátok hiteteket, vagy kiisszátok!”

Ilyen választási lehetőség előtt — amelyhez hasonlót még egyet nem ismer a történelem — a kis árvák természetsszerűleg megborzadtak. És mégis! egyetlen pillanat alatt egyik a másiknak adta a serleget, ajkukhoz emelték s *a serleg kiürült*, mielőtt a kis csapatnak a végére ért volna! Ó csodálatos, igazi vértanúi bátorság! Rajtuk is megvalósult a zsoltáros szava: „A kisdedek és csecsemők szájából készítettél magadnak dicséretet ellenségeidnek miatta...” (8. zs. 3. v.)

És így, bár vértanúk vére piroslott ajkukon, a kis hősöknek mégsem jutott osztályrészül. Szétosztották őket a Mandarinok és a katonák közt, vagy pedig eladták őket a pogányoknak. Néhányan meghaltak az események hatása alatt szívszélhűdésben, vagy pedig a kiállott kínzások következtében, mivel még továbbra is kényszeríteni akarták őket, hogy boruljanak le és áldozzanak a pogány bálványok előtt.

Emléküket tudja csak a történelem, nevüket nem. Új Ágneskék és Ceciliák, akiket

nem tudott elsodorni a zsarnokságnak semmi-
lyen perzselő szele s akik bizonyoságot tettek
amellett a hit mellett, mely soha nem szűnik
meg nagy lelkeket szülni a megpróbáltatások
idején!...

S a serleg kiürült.

KÍNAI SZENT SEBESTYÉN.

Néhány nap óta börtönben volt már Li-Fu Joachim, kínai tiszt. Ő volt a misszió egyik oszlopa, aki bármikor életét áldozta Jézus Krisztusért. Érezte és tudta, hogy vértanúság vár reá s állhatatosságát hosszantartó próbának vetette alá az Úr. Nyakára kínzó bilincseket raktak abban a reményben, hogy a súlyos és kínzó teher majd hittagadásra bírja. Néhány napon keresztül fogadhatott látogatókat is. Ezt abban a reményben engedték meg, hogy mindazok, akik környezetében háttással voltak rá, majd meggyőzik a hittagadás helyessége felől, vagy legalább is színlelt hittagadásra készíthetik. Egyik rokona, aki a Kormányban magas tisztséget töltött be, még meg is esküdött, hogy fejét vehetik, ha vallásától nem tudná kitéríteni. Mindamellett Joachim állhatatosan kitartott meggyőződése mellett.

Midőn látták, hogy semmiféle eszközzel nem sikerül őt hitében megingatni, egyik ítéőlőszéktől a másikig hurcolták, ahol idegfeszítő tárgyalásokat kellett végigszenvednie a keresztkérdések tüzeiben, kilenc nap alatt tíz tárgyaláson keresztül.

Július 14-én délután végül is megnyílt a börtön ajtaja. Súlyos bilincsekben, sápadt, szenvedéstől meggyötört arccal az *Alkirályhoz hurcolták*, az utolsó ítéőlőszék elé. Az alkirály Mandarinok társaságában ült egy emelvényen, körülbelül húsz katona őrsége mellett.

Amint a vértanú a terembe lépett, középpont az asztalon egy csillogó kardot pillantott meg. Azonnal megértette, milyen sors

vár reá s elhatározta magában Jézus példájára, hogy csak a legszükségesebbet válaszolja.

„Nagyon jól tudom, hogy összeesküvést terveztl a Császár ellen — kezdte a zsarnok — és ezért halált érdemelnél, de mit gondolsz, miképen menekülhetnél meg a halálos

Az alkirályhoz hurcolták.

veszedelem elől? Ha megtagadod a hitedet, megszabadulsz!“

„Óh sajnós, ezt sohasem tehetem — felelt nyugodtan Joachim —: úgy szeretnék meghalni, mint Püspökeim.“

Megdühödött az alkirály; intett a katonáknak, hogy menjenek a tiszthez és gyilkolják meg. Ekkor az egyik Mandarin, akinek kék volt az arca a benne tomboló indulattól, sátáni, eltorzult arccal sziszegte:

„Bízd rám a kivégzést!“ Ekkor megragadta a kardot és teljes erővel a vértanú fejére sujtott, majd átadta a kardot a katonának, hogy fejezzék be a vértanú meggyilkolását, mivel előkelő állású tiszt volt s épen ezért csak nemes végezhetette ki.

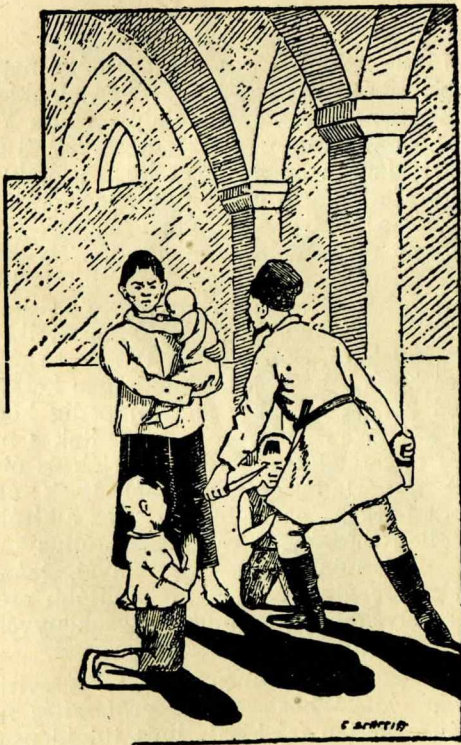
Szent Bertalan Apostol ünnepén végezték ki a hit vértanújaként. Fejét a város falai előtt szemlére kiakasztották s testét a Déli Kapun keresztül kivitték a város határán kívül, ahol a kutyák, hiénák és ragadozó madarak martaléka lett.

Mivel ő is katonaként esett a sátáni gyilkosok kezébe, ezért hívják őt Kína Szent Sebestyéjének.

Az ő halála volt a jel az egész Sciausitartományban elkezdődő keresztényüldözésre. A keresztényeket megkötözve bírák elé vitték s a boxerek vadállati módon minden újukba eső keresztényt fölkoncoltak. *kor és nemre való tekintet nélkül*. A legkülönbélebb és legvadabb kínzásokat találták ki és megnehezítették mind jobban és jobban életük utolsó perceit. A vallatásoknál, mint az Keleten szokás, elefántcsont pálcikákat tüzesítettek meg és azt körmük alá dugva, fesze-

gették kezükön és lábukon körmeiket. És még a legkülönfélébb, sátáni agyafurtsággal kieszelt kínszerekkel akarták rávenni őket a hit megtagadására.

És mégsem sikerült! Fogukat összeszorítva, a legkisebb szisszenés és zokszó nélkül,

Kor és nemre való tekintet nélkül.

hőies bátorsággal *túrték a nagy próbatételt* s ezzel az Egyház első századainak vértanúit az új kor számára is lemintázták ezek az új Szent Sebestyének, Lőrincek, Ágnesek, Istvánok és Polikárpok! . . .

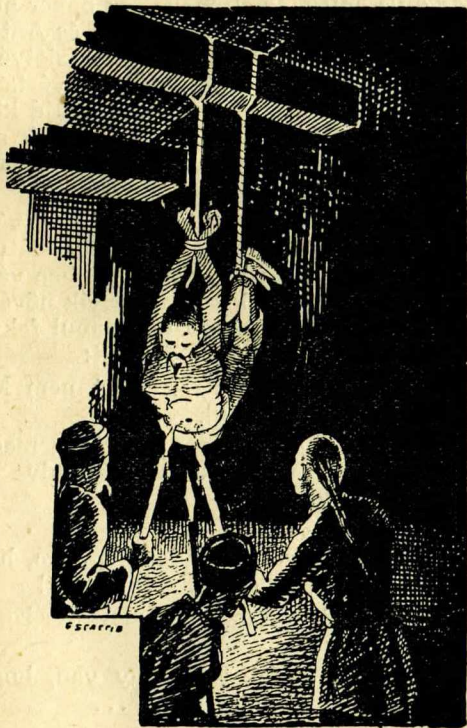
SZENT PERPÉTUA ÉS FELICITÁSZ NYOMÁBAN.

Július 9-ének véres napja s négy nappal később a két nevelőnő embertelen megkínzása után nemhogy megszelídült volna You-sien, hanem az embermészárlás vadállati ösztönének lángja még hevesebben föllobbant benne. Mint a zsarnokok általában, ő is földühödött a lelkiismeret szabadságának a halálig való megvédelmezése miatt. Taiyuanfu, a tartomány csendes kis városkája 1900-ban körülbelül ötszáz buzgó keresztényt számlált a hosszú századok óta tartó apostolkodás eredményeként. Sokan közülük elmenekültek a városból s a hegyek barlangjaiban kerestek menedéket. A bátrabbak közül pedig körülbelül kétszázan a városban maradtak s imával és engesztelő vezekléssel kérték és óhajtották a vértanúság kegyelmét. Ezek ellen gerjedt haragra az embertigris, az alkirály s hihetetlen mézszárlást rendezett. Július 14.-e, dicső vértanúinak feleségei, anyái, leányai leírják a megindítóbbnál megindítóbb eseteket, amelyeket a Vértanúk Jegyzőkönyvében le is jegyeztek.

Mindezek az események azt bizonyítják, hogy a vallási hősiesség és erőfeszítés nem csupán egyetlen faj kisajátított tulajdonsága, hanem Istennek óriási értékű jutalma, melyet Isten azoknak ad, akiket erre a nagy

kincsre méltónak talál s tudja, hogy nem utasítják vissza ezt a nagy ajándékát.

Taiyuanfuban élt egy fiatal házaspár: U Krisztina és Waukvan Yung Antal. Ez a buzgó keresztény családapa — a vértanúk testvéreként — az üldöztetés hírére maga köré gyűjtötte családját és megindult hangon ezt

Túrték a nagy próbatételt.

mondta nekik: „Az Úr nagyon szép életet és halált tartogat számunkra, hagyatkozzunk reá és vessük magunkat az ő kezébe!”

Július 14-ének emlékezetes napján az egész család — öt gyermekkel: Ferenc, Antal, Mihály, két leány és a szülők — érdeklődni akart a vértanúk sorsa felől s az egyik hitoktató, Likinhoa háza felé tartott.

Az atya halt meg elsőnek. Egy boxer hirtelen feléje tartott kihúzott karddal és Antal, az atya látva, hogy órája elérkezett, sietve a vállára tette azt a kendőt, amit a vértanú Teodorik Atya adott neki emlékül, majd kissé meghajtva a fejét, intett, mintha csak azt mondaná: „Tégy amit akarsz, én kész vagyok!”

A boxer nyakánál sujtotta, mire a vértanú szóltanul összerogyott. Ferenc látva, hogy atyja mint halt meg, szép csendben várta térdelve a halált. A kis Antal egyik nővére mellett térdelt és mikor mozdulatlanul fekvő atyjára tekintett, anyjához fordult:

— Mit csinál apuka? ... miért nem kel föl — kérdezte ártatlanul.

— Apukád most a mennyországba megy — mondta az anya könnyekkel küzködve — nem akarod őt követni?

— Hogy juthatok én oda?

— Most ne nézd apukádat kis fiam, hanem takard el kezecskéddeled a szemedet!

A kis gyerek engedelmeskedett, de izgatottan válaszolta:

— Anyuka, hát igazán úgy van, hogy Apuka a mennyországba ment? ...

— Igen, kis fiam.

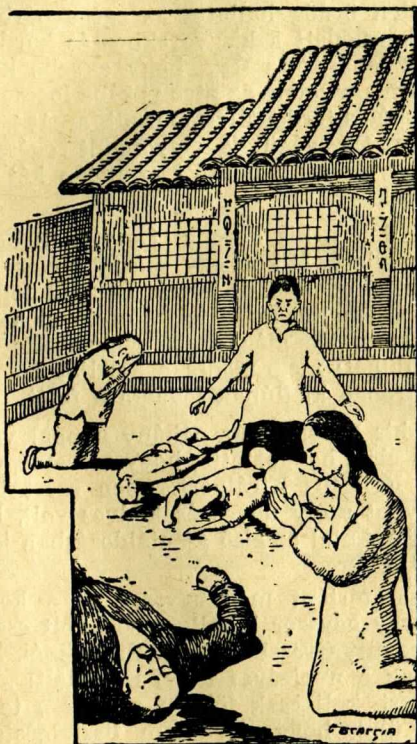
— Anyuka olyan szomjas vagyok!

— Várj egy kissé. A Szűz Anya majd ad innod!

— És hol van a Szűz Anya?

— Ő közel van a mennyország ajtajához, de ne nézz oda kisfiam!

— Én cukros vizet szeretnék inni!

Az atya halt meg elsőnek.

— A Szűz Anya a mennyországban sokkal édesebb vizet ad majd neked. Csak várj egy kissé...

— Mindnyájan a mennyországba megyünk?... mikor?

— Nemsokára, az idő már közel van...

És valóban, közel volt az idő. Az egyik kegyetlen ördög hallotta az egész párbeszédet s közeledett a kisgyerekekhez és kardjával a fülét lehasította úgy, hogy a sebe következtében agyveleje az utca porába loccsant. A kisfiú mégis térdénállva maradt, arcát kezébe temetve. De végül is elgyöngült egészen s összerogyott s ott hörgött az utcán két órán keresztül.

Térdelt a kis Ferenc is atyjának holtteme mellett. Mikor egy másik boxer őt is észrevette, odaszaladt hozzá, hajánál fogva a levegőbe emelte, majd teljes erejével a földhöz csapta. De még ez sem elégítette ki a boxer dühét: megragadta a kardját s a vérben fetrengő kisfiúnak levágta a fejét.

A kis Ferenc már néhány nappal vértanúsága előtt hangoztatta, hogy szeretné vérént önteni Krisztus Királyért. Épen ezért többször gyónt s oly ügyes és kedves volt, hogy Páter Fu Antal az első szentáldozásban is részesítette.

Vele történt meg egyszer az a kedves eset, hogy egyszer kihallgatáson volt családjával együtt Grassi Gergely Püspöknél. Egyszer csak a nyolcéves Ferenc fölkiált: „Püspök bácsi, kelj csak föl, én akarok a te helyedre ülni, hogy fogadjam tisztelgésteket, mert én úgyis vértanú leszek!”

A jóságos Főpásztor erre egyszerűen föl-

állt, odament a kis Ferenchez, kis rózsaszínű kezecskéjét az ő szikár, csontos kezébe vette, megsímogatta kövér arcocskáját, majd megáldotta:

— Dehát akkor sokat kell szenvedned!

— Tudom, de Krisztus Király katonája lehetek!

Erre a Püspök Atya saját székébe ültette s az egész család, élén a főpásztorral, egyenkint meghajolt előtte.

De még nem fejeződött be az egész család vértanúsága. Az anya, mint az első századokban Perpétua és Felicitász, ott térdelt halott családjával s szorosán a keblére ölelte a 66 napos kis Mihálykát. Mikor látták a boxerek, hogy nem akarja elhagyni a holttesteket, feléje tartottak, megragadták a kis csöppséget és ki akarták karjai közül fejteni. Ennek a kis angyalnak ragyogott az arca, mosolygott, tapsikolt. Mikor a boxer föl emelte kardját, kis kacsóit kitárta feléje félelem nélkül, mintha csak meg akarta volna szelídíteni vadállati gyilkosát.

A hősiek anyja most ösztönösen lehajolt, hogy maga fogja föl a boxer vágását. De a hóhér mit sem törődve ezzel, durva kezével fölegyenesítette az anyát és levágta a kis gyerekek fejét.

A kis gyerekek először piros lett, majd sápadt, végül fehér lett az arca és fénylett.

S ekkor ez a hősiek anyja leányai felé fordult és ezt mondotta nekik: „Hálát kell adnunk az Úrnak ezért a nagy kitüntetésért és a mi bizalmunk továbbra is megrendíthetetlen iránta” — majd a Te Deumot kezdte

el s leányaival együtt hétszer elismételték, ahányan a család tagjainak száma volt.

* * *

Volt ebben az időben egy magyar ferences atya is Kínában: Bernát Ferenc Atya, ki szintén a boxerlázadásoknak esett áldozatul. Ő Észak-Sensi tartomány Ju-lin-fu helységében lett hithirdető.

Június 13-án páduai Szent Antal napján Bernát Atya kínai szolgájával, a szomszédos misszióstelepre lovagolt. Útközben Tsen-ma-sie városka mellett a forradalmárok csőcselék csapata lepte meg és körülvette őket. Először is a szolgának parancsolták meg, hogy szálljon le lováról. A szolga ellenkezett, de Bernát Atya intette, hogy térdeljen le és ajánlja lelkét Istennek. A szolga engedelmeskedett. Alig kezdett el imádkozni, midőn az egyik rabló éles késsel agyonszúrta. Ugyanekkor két másik férfi kivont karddal a hithirdető felé fordult. Bernát Atya mindkét kezével védekezett és kérte őket, hogy várjanak kissé.

Azonban alig néhány pillanatot engedtek neki, a hithirdető rövid imát rebegett s pár perc múlva hátulról rontottak reá és a fejét levágták.

A többi hithirdető szerint Bernát Atya apostoli buzgalmú és szentéletű missziónárius volt és fiatalon részesült a vértanúság kegyelmében. Őt éven át működött fáradhatatlanul a keresztelendők és árva gyermekek között. Püspöke és rendtársai szerint sok csodálatos gyógyítást is eszközölt.

Ő mondotta: „Ha kereszténnyé akarjuk tenni Kínát, akkor előbb vértanúk véreinek kell e földet áztatni s csak azután vérhatunk bőséges aratást.“

Ezzel a vértanúhalállal megpecsételte hősi, áldozatos életét s most azóta egy magyar ferencessel is több lélek imádkozik az Égben Kína megtéréseért.

APOSTOLOK

kellenek a missziós sajtónak!

VEGYÉL RÉSZT

tevélegesen, apostoli tűzzel és lelkesedéssel a missziós gondolat terjesztésében.

Légy apostola

A MISSZIÓS SAJTÓNAK!

Terjeszd missziós lapunkat

az **ISTEN DALOSAI**-t

Képes havilap. Ára egy évre 2.— P.

SZEREZZ RENDELŐKET

α Missziós Könyvtár nemes és lebilincselő könyveinek.

Missziós Könyvtár Budapest, II., Pasaréti-út 137.

(Folytatás a II. oldalról.)

27. sz.: Tu-Fu, a kínai kém.
28. sz.: Vérbosszú. P. Longrey I. O. F. M.
29. sz.: Kína és a katolikus Egyház.
30. sz.: A damaszkuszi vérfürdő.
31. sz.: Mondéla, a rabszolgalány.
32. sz.: Magyar ferencesek Kína felé. III.
33. sz.: A keresztény Kína véres napjai.
34. sz.: Tűzvirág. Írta: Nasija Hakire.
35. sz.: Montecorvinói János.
-

SZENT FERENC FIAI 700 ÉV ÓTA
a pogányok millióit vezették Krisztus aklába.

TE

is részt vehetsz ebben a most is folyó gigantikus munkában. Neked is közre kell működnöd a hitterjesztésben. Légy tagja a

FERENCES MISSZIÓSZÖVETSÉGNEK

Évi tagdíj két pengő. Ennek fejében ingyen kapod egy évig a Ferences Missziók szép kiállítású és tartalmas havi folyóiratát az

I S T E N D A L O S A I T.

Kérj ismertetést a Ferences Missziószövetségről.
Budapest, II. kerület Pasaréti-út 137. szám.

SZENT FERENC HÍV . . .

Aki ferences szerzetespap vagy testvér akar lenni és Krisztushoz vezetni embertársait, küldje be folyamodványát a következő címre:

**SZENTFERENCRENDI
TARTOMÁNYFÖNÖKSÉG**

Budapest, II. kerület Margit-körút 23. sz.
Gimnáziumot végző ifjak a jászberényi Szeráfi Kollegiumban folytatják tanulmányaikat.
Jelentkezni bármikor lehet!

Kapisztrán-Nyomda, Vác. Művezető: Lőrincz J.

KAPISZTRÁN
NYOMDA
VÁC
♦